

MEĐUNARODNI DAN IZBJEGLICA: CMS SPORI USTAVNOST ZAKONA O STRANCIMA

Zahirovići od 1992. u Puli bez stalnog boravka

Za trajni boravak treba nam pet godina neprekidnog boravka u ovoj državi, ali svaki put kad steknemo uvjete odbiju nas i tada nam se godine boravka računaju ispočetka, žali se Senada Zahirović

ZAGREB/PULA - Centar za mirovne studije (CMS) najavio je da će u povodu današnjeg Međunarodnog dana izbjeglica Ustavnome sudu RH uputiti prijedlog za ocjenu ustavnosti odredbi iz dva članka Zakona o strancima. Na taj način želi se upozoriti javnost na još nedovoljnu otvorenost hrvatskoga društva prema strancima, a prijedlog će uputiti početkom idućega tjedna.

CMS osporava odredbu o nemogućnosti stranca da se žali kad mu se odbije viza za ulazak u RH te odredbu da je na strancu teret dokazivanja zakonitosti svoga boravka u RH kad god se postavi pitanje njegova boravka u Hrvatskoj, rekao je pravni savjetnik CMS-a Ivan Šprajc i dodao da se tim odredbama krši ustavno načelo da su svi hrvatski državljani i stranci jednaki pred sudovima u Hrvatskoj i drugim državnim tijelima.

Ocijenivši da su Zakon o strancima i Zakon o azilu vrlo restriktivni, Sandra Benčić, također iz CMS-a rekla je da se dnevno susreću sa strancima u Hrvatskoj koji ne mogu ostvariti svoja prava ili su namjerno vrlo dugo zadržani u najnepovoljnijem statusu privremenog boravka, s nemogućnošću da skupe dovoljno dugotrajan boravak da zatraže stalni boravak. Posebno je izdvojila primjer obitelji Zahirović iz Pule, koja u Hrvatskoj živi od 1992. godine, a još ne može ostvariti status stalnog boravka jer ne mogu skupiti potreban broj godina.

Obitelj petnaest godina čeka državljanstvo - Senada, Anel, Denis i Izet Zahirović

Jučer smo razgovarali sa Senadom Zahirović, koja nam je potvrdila da je njen suprug Izet u Hrvatskoj neprekidno od 1989., a ona od 1992. godine, i tu su se i upoznali.

- Suprug je radio u Uljaniku, a firma ga je na dvije godine poslala i u Italiju. Kako je tada, 1994. godine, vrijedilo pravilo da osoba mora biti neprekidno tri godine u Hrvatskoj da bi dobila trajnu dozvolu boravka, te je godine muž predao zahtjev, ali nam rješenje nikada nije došlo, a na upit zašto, rečeno nam je da nas nisu našli na prijavljenoj adresi pa smo bili »nepoznati«. Tada mu nisu htjeli dati niti radnu dozvolu, a iako je dobio otkaz, Uljanik je izdao potvrdu MUP-u da ga treba kao deficitarni kadar, kao varioca, i da će ga zadržati dok mu ne izdaju radnu dozvolu, priča Senada.

Dodaje da se tada otvorila mogućnost dobivanja izbjegličkog statusa, što su oni iskoristili i koristili do 2001. godine, kad je ponovno postalo moguće dobiti privremeni boravak, što se i opet produžilo sve do ove godine.

- Problem je što je u međuvremenu izmijenjen zakon te nam je za trajni boravak trebalo pet godina neprekidnog boravka u ovoj državi, ali svaki put kada steknemo uvjete, odbiju nas i tada nam se godine boravka računaju ispočetka. Mi tako nikada nećemo steći trajni boravak u Hrvatskoj. Ja zbog toga ne mogu niti raditi, osim na »crno«, da bih mogla sudjelovati u nemalim troškovima četveročlane podstanarske obitelji, jer za razliku od supruga, kao konfektionarka tekstila nisam deficitaran i potreban kadar. A i suprug radi dva posla. U međuvremenu, ovdje su nam se rodila i djeca, danas 13-godišnjak i 7-godišnjak, i oni za drugu zemlju ne znaju i ne žele znati. Problem je i što smo do 2004. imali zdravstveno osiguranje preko muža, koje smo tada, izmjenom zakona, izgubili. Također, nakon tri godine navodnog »lutanja« i traženja nas na raznim adresama, iz Porezne uprave u svibnju ove godine stiglo nam je rješenje o nekakvom dugu za zdravstveno osiguranje od 26 tisuća kuna i sada nam ne žele produžavati boravak sve

dok ne platimo taj dug. Tako su nam djeca od siječnja ove godine ostala bez zdravstvenog osiguranja i dozvole boravka, a ja i suprug od svibnja. Mlađe dijete kreće u školu i ne znam kako će sve to proći bez dokumenata, ispričala nam je Senada.

Tek za kraj navela je i problem oko provjere njihovog boravka na adresi koju prijavljuju već godinama, jer su, nakon jednog posjeta policajca, shvatili da neki podaci ne odgovaraju, te da se spominje i otežavajuća okolnost za dobivanje stalnog boravka, suprugov pritvor, iako on, tvrdi Senada, u pritvoru nikada nije bio. Tada su se bacili u potragu sve do Zagreba i došli do informacije da u Hrvatskoj postoji osoba s istim imenom, također iz Bosne, koja je navodno bila u pritvoru i navodno ilegalno ušla u Hrvatsku te se pribojavaju da su upravo zbog takve »greške u sistemu« - kako im danas kažu u MUP-u - sve ove godine ostali uskraćeni za konačno rješenje o trajnom boravku. Kako će se sve riješiti, kaže, ne zna.

S. ZRINIĆ TERLEVIĆ